

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I NADZORU OPERACYJNEGO PNO-965	Dział: Szczególne przypadki certyfikacji
---------------------------------	---	--

ROZDZIAŁ 19 –SYSTEM ELEKTRONICZNEGO ZARZĄDZANIA DOKUMENTACJĄ (EFB)– ZATWIERDZENIE WYKORZYSTYWANIA APLIKACJI TYPU B

1. PODSTAWY PRAWNE

Rozporządzenie (UE) nr 965/2012,
CAT.GEN.MPA / SPA.EFB

EASA AMC 20-25

2. ZASADY OGÓLNE

2.1 Zgodnie z wymaganiem CAT.GEN.MPA.141:

a) Jeśli na pokładzie statku powietrznego używa się EFB, operator zapewnia, by nie wpływało to niekorzystnie na działanie systemów statku powietrznego ani jego wyposażenia ani też na możliwości eksploatacji statku powietrznego przez członków załogi lotniczej;

b) Operator stosuje aplikację EFB typu B, tylko jeśli została ona zatwierdzona zgodnie z załącznikiem V (część SPA) podczęść M.

2.2 Zgodnie z wymaganiem SPA EFB.100(a):

Operator wykonujący zarobkowe przewozy lotnicze stosuje aplikację EFB typu B, tylko wtedy, gdy uzyskał od właściwego organu zezwolenie na jej stosowanie.

2.3 Zgodnie z wymaganiem NCC. GEN.131, oraz SPO.GEN.131:

a) Jeśli na pokładzie statku powietrznego używa się EFB, operator zapewnia, by nie wpływało to niekorzystnie na działanie systemów statku powietrznego ani jego wyposażenia ani też na możliwości eksploatacji statku powietrznego przez członków załogi lotniczej;

b) Przed korzystaniem z aplikacji EFB typu B operator:

1) przeprowadza ocenę ryzyka dotyczącą stosowania urządzenia EFB, na którym zainstalowana jest aplikacja, oraz dotyczącą samej aplikacji EFB i jej powiązanych funkcji, określając powiązane z tym zagrożenia i zapewniając odpowiednie zarządzanie nimi i ograniczenie ich; ocena ryzyka dotyczy zagrożeń związanych z interfejsem człowiek-maszyna dla danego urządzenia EFB i danej aplikacji EFB; oraz

2) ustanawia system zarządzania EFB, obejmujący procedury i wymogi szkoleniowe w zakresie administrowania urządzeniami EFB oraz aplikacjami EFB i korzystania z nich.

2.4 Zgodnie z wymaganiem NCO. GEN.125:

Pilot dowódca nie zezwala żadnej osobie na korzystanie na pokładzie statku powietrznego z przenośnych urządzeń elektronicznych, w tym z elektronicznej torby pilota (EFB), mogących mieć niekorzystny wpływ na działanie systemów i wyposażenia statku powietrznego lub na możliwości eksploatacji statku przez członków załogi lotniczej.

3. DEFINICJE

EFB (Electronic Flight Bag) oznacza system przechowywania, aktualizacji, dystrybucji, prezentacji i/lub przetwarzania danych, dedykowany załogom lotniczych w zakresie wsparcia operacyjnego lub realizowanych zadań na pokładzie statku powietrznego.

Administrator EFB oznacza wyznaczoną przez operatora osobę odpowiedzialną za proces administracji systemu EFB. Funkcja ta stanowi podstawowe ogniwo współpracy operatora z dostawcami systemu i oprogramowania EFB.

EFB Przenośne (Portable) oznacza przenośną platformę EFB, wykorzystywaną w kabinie załogi lotniczej, która nie stanowi elementu certyfikowanego wyposażenia statku powietrznego.

EFB Stacjonarne (Installed) oznacza platformę EFB zainstalowaną na pokładzie statku powietrznego jako jego część, podlegającą wymaganiom zatwierdzenia zdolności.

Aplikacja EFB oznacza zainstalowane oprogramowanie EFB zapewniające specyficzną funkcjonalność operacyjną.

Aplikacja typu A oznacza aplikację, której wadliwe działanie lub niewłaściwe użycie nie ma wpływu na bezpieczeństwo operacji.

Aplikacja typu B oznacza aplikację:

(a) której wadliwe działanie lub niewłaściwe użycie ograniczone jest do usterek o drugorzędnym znaczeniu; i

Wydanie z: 22.06.2023 Zmiana Nr: 15	WYKORZYSTANIE SYSTEMU ELEKTRONICZNEGO ZARZĄDZANIA DOKUMENTACJĄ (EFB)	PNO-3-19-00 Strona 1/4
--	---	----------------------------------

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I BIEŻĄCEGO NADZORU OPERACYJNEGO - 965	Dział: Szczególne przypadki certyfikacji
---------------------------------	---	--

(b) która nie zastępuje, ani nie zabezpiecza żadnego systemu lub funkcjonalności w zakresie regulacji zdalności, wymagań przestrzeni powietrznej i przepisów operacyjnych.

Urządzenie dokujące (Mounting device) oznacza certyfikowane zamocowanie na pokładzie statku powietrznego, służące do zabezpieczenia urządzenia EFB (przenośnego lub stacjonarnego), lub zabezpieczenia elementów systemu EFB.

4. PROCEDURA APLIKACYJNA

4.1 Przewoźnik ubiegający się o zmianę w Specyfikacji Operacyjnej, stanowiącej część Certyfikatu, polegającej na zatwierdzeniu **WYKORZYSTYWANIA APLIKACJI TYPU B SYSTEMU ELEKTRONICZNEGO ZARZĄDZANIA DOKUMENTACJĄ (EFB)**, składa wniosek na druku ULC-EFB-01_965 w terminie, co najmniej 30 dni przed planowaną rozpoczęcia datą rozpoczęcia w/w operacji.

4.2 Do każdego wniosku przewoźnika należy załączyć **dokumenty** potwierdzające zgodność operatora z wymaganiami operacji EFB.

4.3 Po wpłynięciu pakietu wniosku ULC-EFB-01_965, SKPC (LOL-5) dokonuje **analizy formalnej wniosku** i w sytuacji stwierdzonych braków wzywa Wnioskodawcę do ich uzupełnienia w terminie 7 dni.

4.4 Po otrzymaniu kompletnego pakietu wniosku ULC-EFB-01_965, wyznaczony inspektor przeprowadza **proces oceny merytorycznej** i w sytuacji stwierdzonych uchybień, wzywa Wnioskodawcę (poprzez LOL-5) do ich uzupełnienia w terminie 30 dni..

5. PROCEDURA OCENY MERYTORYCZNEJ

5.1 Ocena merytoryczna wniosku EFB w zakresie operacji z wykorzystaniem systemu prowadzona jest w oparciu o właściwe części listy kontrolnej **LK_EFB_CER-01**.

5.2 Lista kontrolna LK-EFB_CER-01 ocenia kryteria zgodności operacji EFB w oparciu o analizę dokumentacji (**Podręcznik Polityki i Procedur EFB, Instrukcja Operacyjna OM-A,B,C,D, AFM, MEL, QRH**).

5.3 Aby uzyskać od właściwego organu zatwierdzenie do wykonywania operacji odnoszące się do stosowania aplikacji EFB typu B, operator przedstawia dowody na to, że:

- przeprowadzono ocenę ryzyka dotyczącą stosowania urządzenia EFB, na którym zainstalowana jest aplikacja, oraz dotyczącą samej aplikacji EFB i jej powiązanych funkcji, określono powiązane z tym zagrożenia i zapewniono odpowiednie zarządzanie nimi i ograniczanie ich;
- interfejsy człowiek-maszyna urządzenia EFB i aplikacji EFB oceniono pod kątem zasady uwzględniania czynnika ludzkiego;
- ustanowiono system zarządzania EFB, a także ustanowiono i wdrożono procedury i wymogi szkoleniowe w zakresie administrowania urządzeniami EFB oraz aplikacjami EFB i korzystania z nich;
- platforma EFB jest odpowiednia do planowanego zastosowania aplikacji EFB.

5.4 Warunkiem merytorycznej rekomendacji dla przeprowadzenia audytu, konieczny jest pozytywny wynik przeprowadzonej oceny **dokumentacyjnej**.

6. AUDYT

6.1. Wydawanie zatwierdzenia wykorzystywania aplikacji typu B EFB, bez bez wsparcia dokumentacji papierowej na pokładzie statku powietrznego, wymaga pozytywnego wyniku audytu certyfikacyjnego. Audyt certyfikacyjny EFB nie jest wymagany w przypadku rozszerzenia aktualnego zatwierdzenia dla tego samego typu statku powietrznego.

6.2. Audyt certyfikacyjny realizowany jest w dwóch etapach, w obszarach określonych w LK_EFB_CER-01:

- etap ewaluacji;
- etap zatwierdzenia końcowego.

6.3. Etap ewaluacji ocenia formalne uwarunkowania operatora do rozpoczęcia fazy testowej. Faza testowa realizowana jest na wniosek operatora, aplikującego o wydanie zatwierdzenia końcowego. Standardowy okres fazy testowej wynosi 6 miesięcy, okres ten może zostać:

- skrócony na wniosek operatora - w oparciu o dotychczasowe doświadczenia operacyjne, wysoki poziom skali miesięcznych operacji, zakres użytkowania systemu oraz stosowane przez operatora działania łagodzące, lub
- wydłużony na wniosek Władzy Lotniczej, jeśli ilość operacji wykazana w planie ewaluacji nie może być uznana za satysfakcjonującą w zakresie oceny poprawności funkcjonowania systemu.

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODRĘCZNIK CERTYFIKACJI I BIEŻĄCEGO NADZORU OPERACYJNEGO - 965	Dział: Szczególne przypadki certyfikacji
---------------------------------	---	--

W przypadku Wniosku operatora dotyczącego aktualnego zatwierdzenia tych samych aplikacji typu B, Prezes Urzędu, na wniosek CPM, może odstąpić od wymagalności etapu ewaluacyjnego audytu certyfikacyjnego, nie może jednak odstąpić od wymagalności fazy testowej.

6.4. Etap zatwierdzenia końcowego ocenia formalną gotowość operatora do uzyskania wnioskowanego zatwierdzenia w zakresie wykorzystywania aplikacji typu B EFB. Etap ten jest realizowany na wniosek operatora, po zakończeniu fazy testowej i przedstawieniu przez operatora raportu końcowego. Operator może wnioskować w tym zakresie o:

- wydanie przedmiotowego zatwierdzenia bez wsparcia dokumentacji papierowej na pokładzie statku powietrznego, lub;
- przedłużenie fazy testowej, lub;
- odstąpienie od aplikowanego wniosku.

W przypadku potwierdzania gotowości uzyskania wnioskowanego zatwierdzenia, po usunięciu wszystkich braków spełnienia wymagań, CPM podpisuje w PPCert rekomendację zmiany zakresu zatwierdzenia AOC.

6.5. Wykaz aplikacji EFB typu B wraz z oznaczeniem referencyjnym typu i modelu urządzenia EFB zawiera się bezpośrednio w specyfikacjach operacyjnych lub w instrukcji operacyjnej - w tym przypadku w powiązanych specyfikacjach operacyjnych musi znajdować się referencja do odpowiedniej strony instrukcji.

CELOWO
POZOSTAWIONO
PUSTE

7. ARCHIWIZACJA DOKUMENTACJI

Przyznane **zezwole**nie jest archiwizowane przez LOL-5 w teczce organizacji.

Zmiany zakresu zatwierdzenia AOC wpisywane są w Specyfikacji Operacyjnej AOC.

Urząd Lotnictwa Cywilnego	PODREČZNIK CERTYFIKACJI I BIEŻĄCEGO NADZORU OPERACYJNEGO - 965	Dział: Szczególne przypadki certyfikacji
---------------------------------	---	--

CELOWO
POZOSTAWIONO
PUSTE

CELOWO
POZOSTAWIONO
PUSTE